

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., a JUDr. Davida Krysky ve věci

žalobkyně: **M. R.**
bytem X

proti
žalovanému: **Okresní soud v Nymburce**
sídlem Soudní 996/10, Nymburk

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2020, sp. zn. P 53-16/2019, a v řízení
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2022, sp. zn. P 53-16/2019, o žádosti
o osvobození od soudních poplatků

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2020, sp. zn. P 53-16/2019, se odmítá.
- II. Žádost žalobkyně o osvobození od soudních poplatků se zamítá.
- III. Soud vyzývá žalobkyni, aby do 15 dnů od doručení tohoto usnesení zaplatila soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč.

Odůvodnění:

Částečné odmítnutí žaloby

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení exekučního příkazu žalovaného ze dne 30. 1. 2020, sp. zn. P 53-16/2019 [žalobkyně kvůli písařské chybě (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 8. 3. 2023, č. j. 59 Af 15/2021-52) uvádí ročník 2016; dále jen „exekuční příkaz“], a rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2022, sp. zn. P 53-16/2019 (žalobkyně opět kvůli písařské chybě uvádí ročník 2016), jímž žalovaný zamítl návrh žalobkyně ze dne 19. 9. 2022 na zastavení daňové exekuce z důvodů uvedených v § 181 odst. 2 písm. a) a i) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a rozhodl, že žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů, které jí v souvislosti s podáním návrhu na zastavení daňové exekuce vznikly.
2. Zrušení exekučního příkazu se žalobkyně již domáhala žalobou podanou u zdejšího soudu dne 25. 5. 2020, kterou soud usnesením ze dne 5. 6. 2020, č. j. 51 A 54/2020-21, odmítl pro opožděnost. Proti tomuto usnesení žalobkyně podala kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) rozsudkem ze dne 15. 10. 2020, č. j. 6 Afs 200/2020-33, zamítl.
3. Dne 25. 5. 2020 podala žalobkyně žalobu proti exekučnímu příkazu také u Městského soudu v Praze, který ji usnesením ze dne 10. 2. 2021, č. j. 8 A 58/2020-36, postoupil zdejšímu soudu. Také tuto žalobu zdejší soud usnesením ze dne 26. 3. 2021, č. j. 43 Af 6/2021-40, odmítl pro opožděnost. Toto usnesení žalobkyně rovněž napadla kasační stížností, kterou NSS rozsudkem ze dne 11. 10. 2021, č. j. 10 Afs 159/2021-34, zamítl. Pravomocné usnesení soudu o odmítnutí žaloby nevytváří překážku věci rozhodnuté, není zde tedy důvod pro odmítnutí

žaloby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Soud nicméně současně nespatřuje žádný důvod, pro který by se měl odchýlit od svých dříve vyslovených závěrů, a proto z nich plně vychází i v projednávané věci.

4. V citovaných usneseních soud dospěl k závěru, že exekuční příkaz byl žalobkyni doručen fikcí dne 17. 2. 2020. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. V projednávané věci žalobkyně podala žalobu dne 12. 12. 2022. Je tedy zřejmé, že žaloba proti exekučnímu příkazu nebyla podána včas. S ohledem na to soud žalobu v části směřující proti exekučnímu příkazu v souladu s § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jako opožděnou odmítl.

K žádosti žalobkyně o osvobození od soudních poplatků

5. Současně se žalobou žalobkyně požádala o osvobození od soudních poplatků. Usnesením ze dne 20. 12. 2022, č. j. 54 Af 18/2022-10, vyzval soud žalobkyni, aby předložila vyplněné prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech (dále jen „prohlášení“).
6. Žalobkyně vyplněné prohlášení nepředložila. Dne 23. 1. 2023 bylo soudu doručeno její podání označené jako „Žádost žalobkyně o osvobození od soudních poplatků pro řízení o její žalobě – Doplnění“ (dále jen „podání ze dne 23. 1. 2023“). Žalobkyně se v něm odvolává na soudní praxi při přiznávání osvobození od soudních poplatků, podle které soudy namísto prohlášení vycházejí z rozhodnutí jiných soudů, kterými bylo žalobci osvobození od soudních poplatků přiznáno a v jejichž odůvodnění jsou detailně uvedeny poměry žalobce, k čemuž odkazuje na rozhodnutí různých soudů v civilních věcech i věcech správního soudnictví. Žalobkyně též jmenuje konkrétní rozhodnutí zdejšího soudu, Městského soudu v Praze a NSS, kterými byla osvobozena od soudních poplatků. K podání ze dne 23. 1. 2023 přiložila usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2019, č. j. 4 A 39/2022-21, a ze dne 20. 4. 2021, č. j. 28 Co 99/2021-124, kterými bylo osvobození od soudních poplatků přiznáno žalobci Ing. P. R., a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 15. 11. 2019, č. j. 52 C 172/2012-130, a Městského soudu v Praze ze dne 6. 10. 2022, č. j. 92 C 10/2022-27, kterými bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků žalobkyni.
7. Také zdejší soud žalobkyni v minulosti usneseními ze dne 4. 2. 2021, č. j. 51 A 5/2021-36, a ze dne 7. 12. 2021, č. j. 59 Af 15/2021-23, přiznal částečné osvobození od soudních poplatků ve výši 90 %. Vzhledem k časovému odstupu ale soud v projednávané věci nemohl vycházet ze zjištění ohledně osobních, majetkových a výdělkových poměrů žalobkyně učiněných v těchto řízeních. Totéž platí ohledně žalobkyní předloženého usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 č. j. 52 C 172/2012-130. Z usnesení Městského soudu v Praze č. j. 92 C 10/2022-27 pak není možné zjistit, jaké skutečnosti tento soud při svém rozhodování zvažoval a jaká zjištění ohledně osobních, majetkových a výdělkových poměrů žalobkyně učinil, neboť neobsahuje odůvodnění. Usnesení Městského soudu v Praze č. j. 4 A 39/2022-21 a č. j. 28 Co 99/2021-124 se pak týkala Ing. P. R., tedy osoby odlišné od žalobkyně.
8. Vzhledem k těmto skutečnostem soud usnesením ze dne 24. 1. 2023, č. j. 54 Af 18/2022-20 (dále jen „opakovaná výzva“), žalobkyni opakovaně vyzval k předložení prohlášení, a to ve lhůtě 2 týdnů ode dne právní moci tohoto usnesení. Usnesení nabylo právní moci dne 25. 2. 2023.
9. Žalobkyně na opakovanou výzvu reagovala přípisem ze dne 6. 3. 2023. V něm doplnila, že Městský soud v Praze vycházel v usnesení č. j. 92 C 10/2022-27 z majetkových poměrů

žalobkyně, jak jsou uvedeny v jejím podání ze dne 3. 10. 2022 doručeném Městskému soudu v Praze téhož dne, které žalobkyně předložila zdejšímu soudu spolu s podáním ze dne 23. 1. 2023. Uvedla, že podání Městskému soudu v Praze obsahuje informace o jejích nezměněných aktuálních poměrech.

10. Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.
11. Důkazní břemeno ve vztahu ke splnění shora uvedených předpokladů nese navrhovatel (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 1 As 23/2009-95, č. 2163/2011 Sb. NSS). Je tedy **povinností navrhovatele** (zde žalobkyně), **aby soudu dostatečně konkrétně popsal své osobní, majetkové a výdělkové poměry a současně projevil zákonem požadovanou aktivitu a předložil doklady prokazující jeho nemajetnost**. Nesplní-li tuto povinnost, soud jeho poměry není povinen zjišťovat sám (srov. např. rozsudky NSS ze dne 8. 7. 2011, č. j. 3 Ads 80/2011-122, nebo ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004-50, č. 537/2005 Sb. NSS).
12. Podle usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 3. 2011, sp. zn. III. ÚS 118/11, platí, že podkladem pro rozhodnutí soudu o osvobození od soudních poplatků je především osobní prohlášení poplatníka, které musí obsahovat úplné a pravdivé údaje o jeho majetku, protože ve své podstatě je toto prohlášení daňovým prohlášením se všemi s tím spojenými důsledky. Neuvedení úplných informací je bez dalšího důvodem pro zamítnutí žádosti o přiznání osvobození od soudních poplatků.
13. Soud již v odůvodnění opakované výzvy odkázal na výše shrnutá východiska a sdělil žalobkyni důvody, pro které trval na vyplnění prohlášení, respektive představení jejích aktuálních osobních, majetkových a výdělkových poměrů.
14. V rozsudku ze dne 14. 1. 2009, č. j. 4 As 63/2008-105, NSS uvedl, že „[p]ředpoklady pro osvobození od soudního poplatku je vždy třeba posoudit zcela konkrétně s ohledem na okolnosti existující v době vyměřování soudního poplatku.“ Pro posouzení, zda žadatel naplňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, je proto nutné zjistit **aktuální** majetkovou situaci žadatele. K tomu, aby si soud učinil ucelenou představu o majetkových poměrech účastníka řízení, slouží právě do podoby formuláře standardizované procesní tvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech.
15. Podání ze dne 23. 1. 2023 však takový ucelený obraz o aktuálních poměrech žalobkyně neposkytuje. Ke své majetkové situaci v něm žalobkyně uvádí pouze tato obecná tvrzení: nemá žádné úspory ani žádný disponibilní majetek, nepobírá žádné dávky pomoci v hmotné nouzi, pobírá pouze „*velmi podprůměrný*“ starobní důchod, který je „*pod hranicí příjmové chudoby*“, k čemuž odkázala na usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 č. j. 52 C 172/2012-130; nemá účty, neplatí nájemné; její náklady na bydlení tvoří (zřejmě podíl na nákladech na) vodné, stočné, elektřinu a vytápění.
16. Žalobkyně v podání ze dne 23. 1. 2023 především odkazuje na výše uvedená usnesení jiných soudů, kterými byla osvobozena od soudních poplatků. O důvodech, pro které soud tato rozhodnutí jiných soudů nemůže vzít za podklad pro své rozhodnutí, zpravil soud žalobkyni již v odůvodnění opakované výzvy. Na těchto důvodech nic nemění ani podání žalobkyně

ze dne 6. 3. 2023. Podání ze dne 3. 10. 2022, které předložila Městskému soudu v Praze, je obsahově obdobné jako podání ze dne 23. 1. 2023. Především se však nic nezměnilo na tom, že usnesení Městského soudu v Praze č. j. 92 C 10/2022-27 neobsahuje odůvodnění, a tak není možné zjistit, jaké skutečnosti (ať už uvedené v podání žalobkyně ze dne 3. 10. 2022 nebo jiné) tento soud zvažoval a jaká zjištění ohledně osobních, majetkových a výdělkových poměrů žalobkyně učinil.

17. Jak soud uvedl již v opakované výzvě, nemohl vycházet ani ze svých dřívějších usnesení, kterými žalobkyni v jiných věcech částečně osvobodil od soudních poplatků. Důvodem je časový odstup (nejnovější usnesení je ze dne 7. 12. 2021). Jak uvádí sama žalobkyně, došlo od té doby ke zvýšení inflace a nárůstu spotřebitelských cen. Vedle toho došlo ale také například k valorizaci starobních důchodů. Soud tedy nemůže vycházet z toho, že se majetkové poměry žalobkyně během posledního roku nijak nezměnily. Odkaz žalobkyně na její osvobození od soudních poplatků zdejším soudem v jiných řízení je sporný rovněž z toho důvodu, že žalobkyně byla osvobozena pouze v rozsahu 90 %. Stěží se tak může dovolávat obdobného postupu, jestliže požaduje úplné osvobození od soudních poplatků. Navíc si musí být z předchozích usnesení zdejšího soudu vědoma, že podmínky pro úplné osvobození od soudních poplatků nesplňovala.
18. Tvrdí-li žalobkyně, že soud je povinen vycházet z výše uvedených usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 a Městského soudu v Praze, kterými byla osvobozena od soudních poplatků, odkazuje soud na právní názor NSS, který v rozsudku ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009-88, uvedl: *„Zásadu stejného rozhodování ve vztahu k témuž účastníkovi nelze vykládat absolutisticky. Na jedné straně stojí ústavní imperativ zákazu svévole a ústavním pořádkem chráněná důvěra adresáta rozhodnutí v to, že k němu bude soud přistupovat ve svých budoucích rozhodnutích konzistentně s tím, jak o něm rozhodoval v minulosti. Naproti tomu stojí v první řadě možná změna relevantních skutkových okolností, rozhodných pro aplikaci právní normy, která opodstatní rozhodnutí odlišné od rozhodnutí předchozího. Právě v případě posuzování žádostí o osvobození od soudních poplatků půjde pravidelně o rozhodování velmi citlivé na měnící se skutková východiska předložená žadatelem soudu. V neposlední řadě však není možno pominout ani esenciální předpoklad soudcovského rozhodování, totiž snahu každého jednotlivého soudce o nalezení správného výkladu práva. [...] Závěr spočívající v nemožnosti změny právního názoru ve vztahu k témuž účastníkovi (právě k tomu pravděpodobně směřuje argumentace stěžovatele) by v podstatě znamenal naprostou rigiditu interpretace práva, rigiditu založenou čistě mechanicky na nejstarším rozhodnutí, a to bez ohledu na tam obsažený eventuálně nesprávný výklad práva nebo nesprávné hodnocení faktů.“*
19. Z citovaného právního názoru vycházel i NSS, když projednával kasační stížnost žalobkyně proti usnesení zdejšího soudu č. j. 59 Af 15/2021-23. V rozsudku ze dne 30. 3. 2022, č. j. 10 As 13/2022-16, uvedl, že nelze tvrdit, že *„na základě dřívějšího přiznání úplného osvobození od soudních poplatků by mělo být vždy stěžovatelce bez dalšího přiznáno úplné osvobození i v dalších věcech. Není tedy vyloučeno, aby se soud od dřívější judikatury odchýlil. To musí ovšem řádně a přesvědčivě odůvodnit [...]“*
20. Aby soud mohl žádost žalobkyně posoudit konkrétně a s ohledem na okolnosti existující v době vyměřování soudního poplatku (srov. rozsudek NSS č. j. 4 As 63/2008-105), potřeboval informace o jejích aktuálních majetkových poměrech. Ty však žalobkyně soudu ani po opakované výzvě nesdělila. V projednávané věci tak soud nemohl pro nedostatek součinnosti žalobkyně ani učinit závěr o tom, že se její majetkové poměry skutečně nezměnily. To je přitom základní předpoklad pro aplikaci pravidla, jehož se žalobkyně

dovolává – aby ve stejných případech bylo rozhodováno stejně. Žalobkyně své tvrzení, že se její situace nezměnila (a že tedy jde o stejný případ, o němž je třeba rozhodnout stejně) soudu nijak nedoložila.

21. Za situace, kdy nemá dostatek aktuálních informací o majetkových poměrech žalobkyně, nemůže soud žádost posoudit, a je proto nucen ji zamítnout. O tomto možném následku žalobkyni v opakované výzvě poučil.
22. V návaznosti na uvedené soud žalobkyni vyzývá k úhradě soudního poplatku podle položky 18 odst. 2 písm. a) přílohy k sazebníku poplatků, který tvoří přílohu k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), jenž činí 3 000 Kč, a to ve standardní lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení (§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích). Žalobkyně může uhradit soudní poplatek kolkovými známkami nebo platebním příkazem na účet Krajského soudu v Praze č. 3703-8729111/0710, VS: 5439001822.

Poučení:

Proti výrokům I a II tohoto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti proti výroku I tohoto usnesení musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost proti výroku I tohoto usnesení vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Proti výroku III tohoto usnesení není kasační stížnost přípustná [§ 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.].

Nebude-li soudní poplatek za podání žaloby ve stanovené lhůtě zaplacen, bude řízení zastaveno. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží. Soud však řízení nezastaví, je-li tu nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by poplatník mohla vzniknout újma, jestliže poplatník ve stanovené lhůtě sdělí soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doloží, že bez své viny nemohl soudní poplatek dosud zaplatit [§ 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích].

Praha 5. dubna 2023

Shodu s prvopisem potvrzuje: V. N.

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v.r.
předseda senátu